

Lovforslag nr. L 85. Fremsat den 12. november 1986 af Pia Kjærsgaard (FP), Dohrmann (FP) og Poulsgaard (FP)

Forslag

til

Lov om forbedret og ensartet folkepension

§ 1. Fra 1. april 1987 betaler staten 4.600 kr. månedligt forud til hver folkepensionist. Beløbet udgør dog kun 700 kr. for personer, som ved begyndelsen af udbetalingsmåneden i de seneste 6 måneder har haft fast ophold på plejehjem, særforsorgsinstitution eller anstalt under kriminalforsorgen.

§ 2. Ret til at modtage folkepension som angivet i § 1 har:

- 1) alle personer, der senest den 1. i udbetalingsmåneden er fyldt 67 år og har været optaget i dansk folkeregister som bosat

her i landet de sidste 10 år,
2) personer, der ifølge internationale aftaler ligestilles med de i nr. 1) nævnte personer.

Stk. 2. Den, der i medfør af stk. 1 har erhvervet ret til folkepension, bevarer denne ret til og med den sidste måned, i hvilken han eller hun lever.

§ 3. Personer, som 31. marts 1987 oppebærer et folkepensionsbeløb, bevarer retten hertil, uanset om de ikke omfattes af § 2, stk. 1.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget er en genfremsættelse af et senest i folketingsåret 1983-84 (2. samling) fremsat lovforslag, se Folketingstidende 1983-84 (2. samling) forhandlingerne sp. 5914 og 7409 samt tillæg A sp. 3713.

Det er – med de af tidsforskydningen følgende ændringer – stort set en uændret genfremsættelse af tilsvarende forslag fra Fremskridtspartiet, som er blevet fremsat, lige siden partiet kom i Folketinget.

1. Begrundelsen for lovforslaget er først og fremmest, at folkepensionisterne efter Fremskridtspartiets opfattelse bliver behandlet for dårligt af samfundet – også i økonomisk henseende. Ved for karrig folkepensionsudmåling har bankerotflertalspartierne i for høj grad ladet særligt folkepensionisterne undgælde for deres fejlslagne politik.

Desværre hjælper det ikke her noget som helst at henvise til de 60 milliarder i VKR-regeringens sociale pensionsfond. Den er til 100 pct. et rent bogholderiteknisk blufnummer.

Det er nødvendigt for at klare opgaven, at folkepensionen ikke længere skal have karakter af ren almisse og, at *Folketinget derfor ændrer byrdefordelingen*. Fremskridtspartiet har i ændringsforslag til finansloven påvist en lang række områder, som må værdsættes meget lavere end den foreslåede forhøjelse af folkepensionen – administrationsudgifter, lønudgifter, ulandsbistand, kulturtilskud, udenrigstjeneste, erhvervstilskud, særpensionsfordele til tidligere offentligt ansatte, boligtilskud, akademikerluxusuddannelser, honorar og ben til folketingsmedlemmer og andre luksusbegunstigede politikere osv., osv. Fremskridtspartiet accepterer altså ikke som nogen hellig ko den fordeling af de offentlige udgifter, som fortiden har slumpet sig til. Vi mener, at folkepensionister relativt er forfordelte og derfor skal have forholdsvis større andel i de offentlige midler.

De offentlige udgifter falder i to hovedgrupper, nemlig dels indkomstoverførsler som for eksempel folkepension, og dels udgifter, der lægger beslag

på samfundets ressourcer, som ellers kunne være brugt i produktionens tjeneste. I relation til den sidste – den farligste – form er nærværende forslag ved sin enkelhed direkte udgiftsbesparende, se bl.a. nedenfor under 3-6 og 7.

Men det er ikke nok at have smukke tanker og gode hensigter over for folkepensionisterne. Her som ved andre offentlige udgifter kommer man ikke uden om spørgsmålet: hvor skal pengene komme fra?

Derfor foreslås alene 4.600 kr. i månedlig folkepension fra 1. april 1987. Med de herskende prisforhold vil en folkepension af den størrelse – godt 40 pct. af højeste arbejdsløshedstakst – ikke være rimelig stor. De 4.600 kr. skal derfor alene opfattes som et trin på vejen henimod en anstændig folkepension, der alene kan realiseres, efterhånden som befolkningen frigør sig fra de gamle, ansvarløse partiets ryggesløse finanspolitik, så statsfinanserne får den fornødne bærekraft til at yde en rimelig folkepension. Sådanne kendsgerninger. Og så hjælper det ikke, at de ældre siger, at det ikke er deres skyld, at det står så skidt til med samfundsøkonomien. For det første er det deres skyld i det omfang, de har stemt på andre partier end Fremskridtspartiet. Og for det andet må vi alle tage skade for hjemgæld for, at Danmark siden 1960 har været udsat for, at folketingsmedlemmerne næsten fordobler deres egen i forvejen alt for høje løn samtidig med, at de fromt hævder, at der ikke er råd til mere til folkepensionisterne.

Der kan for eksempel henvises til, at den daværende socialminister (nu finansminister) den 9. maj 1984 udtalte i Folketinget (Folketingstidende 1983-84, forhandlingerne spalte 5914): »Problemet er, at vi er i en økonomisk situation, som ikke lever muligheden for betydelig forøgelse af folkepensionen og det bliver vi nødsaget til at acceptere.«

Han sekunderes af Hanne Severinsen fra Venstre, der – spalte 5918 – fastslog, at »man« i Venstre overhovedet ikke kunne drømme om at gå ind på Fremskridtspartiets forslag om omfordeling af de offentlige udgifter, så folkepensionen kan forhøjes.

2. Finanslovsforslaget for 1986, anmærkninger II, side 438, skønner, at der i 1987 som årsgennemsnit vil være 680.500 folkepensionister. 55.200 kr. vil koste, på årsbasis, i folkepensionsudgift	37.563.600.000 kr.
For at kunne sammenligne med den af finansloven – § 15.03.31.51.04. – benyttede budgetteknik må reduceres med beløb for beboere på plejehjem m.v. jf. nærværende forslags § 1, 2. pkt.	2.106.000.000 kr.
Den foreslåede folkepensionsudgift bliver herefter.....	35.457.600.000 kr.
I finanlovsforslaget for 1986, anmærkninger II, side 439, er anslået et 1987-folkepensionsbeløb på 24.789.000.000 kr. angivet i januar 1985-priser. Inflationsstigningen på de 2½ år frem til midt i 1987 anslås til 8 pct. eller 1.985.120.000 kr.	26.774.120.000 kr.
For så vidt merudgift.....	8.683.480.000 kr.

Med det højeste pensionsniveau anslås det, at de offentlige udgifter til folkepensionister i øvrigt falder med (se f.eks. nedenfor under 6) 1.500.000.000 kr.

Folkepensionen forøges altså med 7 milliarder kroner i det første fulde år, hvor nærværende forslag kommer til at virke.

Fremskridtspartiet er helt uenig med Socialdemokratiet, når dette mener, at vi hermed »kommer op på et udgiftsniveau, der er for højt« (Folketingsstidende 1983–84 (2. samling), forhandlingerne spalte 5916).

Det er ganske givet, at en stor del af den foreslåede pensionsforhøjelse vender tilbage til staten, fordi folkepensionsudbetalingerne afføder større forbrugsafgifter end den forbrugsindskrænkning, der måtte blive resultatet hos andre befolkningsgrupper, som der nu ikke anvendes så store offentlige udgifter på. Omvendt bevirker den forøgede årlige overførsel til folkepensionister antagelig en vis nedgang i indkomstskatteprovenuet og en forøgelse af betalingsbalanceunderskuddet (gælder dog ikke i det omfang pengene for eksempel hentes fra ulandsbistand). Men i forhold til dansk udlandsgælds kæmpebyrde er her tale om en marginal størrelse. De tiltag, som skal til for at klare betalingsbalanceproblemet, har Fremskridtspartiet fremstillet andetsteds, for eksempel i Fremskridt den 17. januar 1986, p. 4.

3. Forslaget tilsigter, ud over de konkrete forbedringer for folkepensionisterne, også en *let forståelig lovgivning*.

I de nuværende folkepensionsparagraffer svinger størrelsen af pensionen på en måde, der er uigennemtrængelig for de fleste. En labyrintisk skattelovgivning samt komplicerede regler for, hvilken transbestemt hjælp efter bistandsloven pensionister i øvrigt har mulighed for at opnå, gør i alt for mange tilfælde pensionisternes usikkerhed omkring lovvirvaret endnu større.

Alene til administration m.v. af de nuværende indviklede folkepensionsberegningsregler osv. medgår formentlig omkring 600 menneskers fulde arbejdskraft.

Dette administrationsarbejde spares, når der bliver én og kun én folkepensionssats, der lægges så højt som foreslået. Et bærende element i hele Fremskridtspartiets socialpolitik er som bekendt, at socialkronerne i langt højere grad skal komme de sociale klienter til gavn i stedet for at forsvinde til goldt bureaukrat-posekiggeri, som blot giver socialudbyttene adgang til at glæde sig over egen Jahvemagt.

Et af nærværende lovforslags mange stærke sider er, at nogen tid efter den 1. april 1987 kan makuleres hundredvis af sider i cirkulærer og afgørelsessamlinger. De søger ud fra ministerieskrivebordsfilosofien at skabe millimeterretfærdighed, men afføder i det virkelige liv kilometeruretfærdighed. Det levende livs foreteelser er nemlig mangfoldighedsforskelligartede langt ud over rækkevidden for lovforfatternes tanker. Værre bliver det selvsagt af, at lovreglerne formidles i et sprog, der er uforståeligt for mange folkepensionister, som ofte vil være rystende nervøse for at komme på de offentlige kontorer.

Det er uværdigt, at mange ældre medborgere ingen mulighed har for at sætte sig ind i paragrafjunglens mærkværdigheder og derfor ikke selv kan kontrollere, at de får, hvad der tilkommer dem. Folketingsmedlem Inge Krogh, Kristeligt Folkeparti, ramte plet, da hun sagde: »Jeg talte forleden med en person fra Socialforvaltningen i en af vore større byer. Vedkommende indrømmede, at næsten hver eneste pensionist er nødt til at få tolket, hvad der egentlig stod i det, man havde skrevet til dem. Det burde kunne administreres lettere. Det må blive for dyrt, hvis hver eneste pensionist skal have forklaret, hvad der bliver skrevet til ham/hende.«

(Folketingstidende 1978–79, forhandlingerne spalte 5733).

4. For så vidt angår skattelovgivningen indebærer Fremskridtspartiets forslag om forhøjede bundfradrag, at næsten alle pensionister meget hurtigt får *total skattefrihed* og befries for de bekymringer, den nymodens kildeskat påfører dem. Se nærmere side 4, Fremskridt fra 14. februar 1986.

5. Den meget udviklede og uhyre uretfærdige boligsikringslovgivning bør efter Fremskridtspartiets opfattelse ophæves. Samfundsøkonomisk er den jo reelt et tilskud til forhøjet huslejeniveau. Når det drejer sig om folkepensionister, stiller forholdene sig anderledes: de er typisk ude af stand til at forøge deres indtægt. Og de har ofte svært ved at flytte og omstille sig til anden bolig end de omgivelser, hvor de måske har boet i årtier. Derfor er det her på sin plads med generelle boligydelsesregler, så pensionisten trygt kan regne med at blive boende sin tid ud i den tilvante bolig. Derfor ønsker Fremskridtspartiet *bevarelse af de nuværende boligydelse* (lovbekendtgørelse nr. 44 fra 1983 med senere ændringer).

6. Med hensyn til *sociale ydelser* ud over folkepensionen medfører nærværende lovforslag ingen ændring i nuværende lovgivning og praksis – heller ikke vedrørende de kommunale rådighedsbeløb (jf. finansloven § 15.03.32.), gratis sygehusophold, lægebehandling, varmhjælp, madudbringelse, hjemmehjælp, havearbejde, plejehjem, beskyttede boliger, dagcentre, omsorgsforanstaltninger, licenstilskud, 65-billetter, tandproteser, medicin- og brillehjælp, ergoterapi, snerydning osv. Men rent faktisk vil disse mange områder nok blive noget mindre udgiftskrævende, fordi trangen bliver mindre, når folkepensionen bliver større.

Idealmålet er selvsagt så stort et folkepensionsbeløb, at alt behov forsvinder for, at folkepensionister med hatten i hånden skal tigge om særstøtte hos skrankepaver, der efter behag kan vende deres tommelfinger op eller ned.

De gældende ordninger kræver kontorforvaltninger, for hvilke folkepensionisten i skema-blanketter og på anden vis skal blotlægge sine personlige forhold, og det vil aldrig skabe retfærdighed mellem henvend en million forskelligt stillede mennesker, at der skal administreres punktvis specialordninger i stedet for, at hver selv afgør, hvad han vil betale for med sine egne penge. Social indsats er bedst, når den ikke umyndiggør medmennesker, så de reduceres til sager på offentlige kontorer og institutioner.

Folkepensionssatsen skal gøres så høj, at folkepensionister som sådan ikke fortsat skal kunne betegnes som en svag gruppe. Eller i øvrigt diskrimineres som noget særligt, modsat den øvrige befolkning. Selvfølgelig vil gruppen folkepensionister fortsat – som næsten alle andre samfundsgrupper – have svage medlemmer. Og de skal selvsagt hjælpes af samfundets almindelige sociale sikkerhedsnet. Ganske efter samme regler, som gælder for alle andre danske medborgere. Det er derfor forkert, når regeringen – Folketingstidende 1983–84 (2. samling), forhandlingerne spalte 5915 – vil pådutte Fremskridtspartiet, at vi vil afskære svagt stillede folkepensionister fra gennem særlige pleje- og bistandsydelser at blive i hjemmet. Tværtimod er vi også på dette område det mest fremskridtsimodekommende parti i Folketinget, jf. nedenfor i slutningen af de særlige bemærkninger til forslaget, § 1, 2. pkt.

7. *Folkepensionen skal være ens for alle.* Folketinget bør ikke gøre forskel på de ældre efter deres ægteskabelige forhold eller deres tidligere arbejde. Grundsætningen »Ens pension for alle« ligger dybt forankret i fremskridtsforbedringen af den nuværende lovgivningstilstand. Naturligvis forstået på den måde, at det, som er ens, er hvad der ydes som skatteyderbetalt pension, herunder for eksempel tjenestemandspension, ATP og ydelser fra Lønmodtagernes såkaldte Dyrtdsfond. Enhver skal frit kunne sikre sig større pensioner gennem forsikringsordninger eller på anden vis; der er tale om rent frivillige ordninger og ikke udbetalinger, der kommer fra tvangsudskrevne midler.

a. Selvfølgelig kan man argumentere for, at to i én husstand kan leve billigere pr. næse end enligboende. Men fortsætter Folketinget med at behandle folkepensionister forskelligt, er der ingen ende på rækken af opdelingskriterier, der kan argumenteres for. Det levende liv er så mangfoldigt, at det ikke på rimelig vis lader sig presse ind i skabeloner fra Slotsholmens skriveborde. Hvordan med to ældre søskende, der bor sammen, eller dem, der lever sammen uden at være gift eller endog har ladet sig skille for at få to enligpensionsindtægter (og måske derigennem har kunnet finansiere et mægtigt guldbryllup)?

Derfor medfører lovforslaget, at der *ikke længe er straf* på ægteskabet, men at alle borgere – enlige såvel som gifte – betragtes som ligeværdige.

Reglen om, at samgifte får lavere pension end to enlige, går helt tilbage til loven om alderdomsunderstøttelse fra 1891. Tiden er for længst løbet fra ikke at betragte gifte som økonomisk helt selv-

stændige personer. Også Socialdemokratiet, Venstre, Centrum-Demokraterne og Venstresocialisterne vil principielt have samme pension for gifte og ugifte – se Folketingstidende 1977–78, forhandlingerne spalte 5000, 5009, 5022, 5035 og 5068 – men typisk for disse partier udmønter de blot ikke i præcise lovforslag det, som de går og taler om i forsamlingshusene. Næsten det samme kan siges om Det Konservative Folkeparti og Kristeligt Folkeparti (spalte 5032 og 5058), jf. B 64 af 24. marts 1982. Men Venstre tilsagde så sent som i Folketingstidende 1975–76, forhandlingerne spalte 5890 f, sin modstand mod, at to ægtefæller skulle være det samme som to gange én enlig. På samme linie fandtes SF (spalte 5893).

b. Lovforslaget medfører ingen ændringer for *offentligt ansatte*. Af Fremskridtspartiets ændringsforslag til finanslovens § 25 fremgår det imidlertid, hvorledes de nuværende fordele for offentligt ansatte ønskes ændret til en solidarisk ligestilling med den del af samfundets borgere, der har haft beskæftigelse i det private erhvervsliv, se senest ændringsforslag nr. 2389 til finanslov 1982 (lovforslag nr. 1, 1981–82 (2. samling), blad nr. 155).

Det er skingrende uanstændigt, at den der har siddet behageligt nær de offentlige kasser såsom ministeren, kontorchefen og universitetsprofessoren tildeles 6 til 8 gange så meget i skatteyderbetalt pension som bageren, lagerarbejderen og alle de mange andre, som gammelparterne i deres usolidaritet henviser til pensionsproletariatet, men så sent som den 18. januar 1983 – Folketingstidende, spalte 4267 bekræftede alle de andre mod Fremskridtspartiets stemmer, at de ikke vil gå med til ligestillingssynspunktet ved, »at offentligt finansieret pension skal være ens for alle borgere, uanset deres position i samfundet, når de har opnået pensionsalderen«.

For alle nuværende tjenestemandspensionister og dem, der har ret til tjenestemandspension inden for de nærmeste år, foreslår Fremskridtspartiet en overgangsordning, der sikrer, at ingen går ned i realindtægt i forhold til den pension, de har til rådighed i henhold til den gældende lovgivning.

Men politikere, der har sikret sig særpensioner, fordi de selv styrer de offentlige kasser, vil straks miste deres særfordele – det gælder især folketingsmedlemmer, ministre, borgmestre og statsrevisorer.

Fremskridtsforslagene medfører også, at ingen nyansættes i det offentliges tjeneste med krav på højere pension end andre borgere. Lønnen skal findes løbende i lønposen og ikke på en pensionskonto. Ellers vil det arbejde, den 38-årige politibe-

tjent udfører i dag, blive grupperet helt forskelligt alt efter, om han dør som 60-årig eller som 98-årig. Pensioner hører derfor ikke til i ansættelsesforhold. Når de overhovedet er fremkommet i nævneværdigt omfang på det private område, skyldes det skattetænkning. Det er selvfølgelig ikke direkte Folketingets bord. Men Folketinget kan i al fald sikre, at dér, hvor det offentlige er arbejdsgiver, fejles den slags bort.

Tjenestemandspensionssystemet opstod i et samfund helt forskelligt fra det nuværende. Ordningen har for længst overlevet sig selv og må derfor afskaffes som et led i de omfattende besparelser, som de offentlige kasser hungrer så stærkt efter.

Ganske tilsvarende betragtninger gælder i forhold til de grupper, der særfavoriseres af ATP og Lønmodtagernes Dyrtdsfond. Også disse grupper regnes i pensionsmæssig henseende som »finere«, uden at der er rimelighed i deres særfavorisering. Intet taler for, at de har fået mindre løn, end de ellers ville have haft, fordi lovgivningen har oprettet diverse frimærkekasseordninger. Deres eksistens er derfor en absurditet i et samfund, der opererer med ens pension for alle. Da de pågældende stort set er identiske med befolkningens altovervejende majoritet, er det lettest at putte pengene i den gældsplagede statskasse i stedet for først at iværksætte et kæmpebureaukrati til at udbetale midlerne med nogenlunde ens beløb til de fleste skatteydere og derefter udskrive større skatter end påkrævet, hvis fondsmidlerne under ét går i statskassen, som så udbetaler forhøjet folkepension til alle borgere overensstemmende med nærværende lovforslag.

Med hensyn til overenskomstansattes pensionskasseordninger er problemstillingen mere kompliceret. Dels på grund af, at beløbene er større for den enkelte pensionist, dels fordi der er tale om et langt mindre udsnit af skatteydere. Løsning af de overenskomstansattes særpensioner bør derfor søges samordnet med aftrapningen af indkomstskatten og ophævelsen af den af firkløveret og Socialdemokratiet i 1983 gennemførte særbeskatning af selvpensionister (den såkaldte realrenteafgift).

8. Ifølge forslaget udbetales folkepensionen *uden forudgående ansøgning* herom. Mennesker skal ikke af lovgiveren pestilleres med ét eneste stykke papir mere end absolut strengt nødvendigt.

9. I forslaget er ikke medtaget nogen paragraf om ophævelse af ældre lovgivning. En sådan bør udformes som ændringsforslag under behandlin-

gen i Folketinget, hvis denne tilsiger, at der er et flertal for endelig at gennemføre Fremskridtspartiets her foreliggende klare og enkle forslag om forbedret og ensartet folkepension. Foretrækkes en særlig lov om ophævelse eller ændring af de regler, der bliver overflødige eller må ændres, medvirker Fremskridtspartiet naturligvis også gerne hertil.

Forholdene stiller sig helt forskelligt for folkepensionister og andre som for eksempel invalidepensionister. Vi bør derfor – som tilfældet var i tiden fra 1965 og frem til 1. oktober 1984 (senest lovbekendtgørelse nr. 436 af 9. september 1983) – have en særlig folkepensionslov og ikke sammenkrive reglerne med helt andre områder.

10. Det er vigtigt, at folkepensionsforhøjelser kommer de nulevende ældre til gavn, og at de *straks finansieres over de løbende skatter*.

Det er særdeles katastrofalt, at gammelparterne i stedet spiller på den almindeligt udbredte misforståelse, at folks pensionsindbetalinger til en fond eller pensionskasse kan finansiere deres senere forbrug som pensionister. Det er kun bogholderimæssigt, på papiret, det forholder sig sådan. Den økonomiske virkelighed er, at pensionisternes forbrug må dækkes løbende ud af de erhvervsaktives produktion og indkomster. Og når der ikke er ligevægt mellem ind- og udbetalinger til pensionsfondene, må gabet dækkes med skatteforhøjelser eller forhøjelser af pensionsbidragene for de erhvervsaktive borgere. Ellers vil inflationen begynde at stige, fordi der ikke bliver produktionsmæssig dækning for pensionisternes forbrug.

11. Gammelliberalister påstår, at folk i deres erhvervsaktive alder bør opspare til alderdommen. Individuelt og/eller over forsikringer. De, som ikke har gjort det, må selv tage skade for hjemgæld. At forsørge ældre mennesker en bloc kan ikke være nogen pligt for skatteyderne.

Et sådant synspunkt kan diskuteres i samfund, hvor staten ikke udplyndrer folk i deres aktive indtjeningsår. De fleste, som er født i Danmark i dette århundrede, har imidlertid haft så små faktiske muligheder for selv at ordne deres pensionsforhold rimeligt, fordi de har måttet aflevere så store midler til de offentlige kasser. Derfor er det nødvendigt, at disse kasser også betaler dem en så rigelig pension, som det er økonomisk forsvarligt i deres ældre år.

Denne holdning må ikke forveksles med, at de, som nu er over 67 år, i vidt omfang selv har indbetalt skat til dækning af folkepensionen. Skattebetalinger kan ikke sammenlignes med forsikringsbidrag. Hvis folk dør som 65-årige, får de jo ikke

én øre i folkepension eller noget kapitaliseret beløb indbetalt til dødsboet. Barnløse betaler til skoler. Folk, der ikke betaler skat, får fuld folkepension, og bliver de 114 år gamle, er det endda meget, de får i folkepension. Disse banale eksempler, der kan suppleres ad libitum, viser, at betragtningen om, at man skal tildeles folkepension efter, hvorvidt man har betalt skat, kun fører ud på afveje.

Folkepension er *ikke nogen folkeforsikring*.

Og folkepensionen bør ikke omdannes til nogen folkeforsikring.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1, 1. pkt.

1. Forslagsstillerne sigter efter, at der på 4.600 kroners-niveauet skal være ro om folkepensionens størrelse fra 1. april 1987 til 31. december 1988.

Pensionsbeløbet for 1989 fastsættes ved lov i god tid, før 1988 udløber, så stigningen afpasses efter den økonomiske situation. Således tænkes pensionsbeløbet ændret én gang årligt. Det er forslagsstillerens ønske, at dette vil komme til at resultere i yderligere betydelige pensionsstigninger fremover. En sådan glidende opskrivning af folkepensionens realværdi er klog. Blandt andet fordi det modsvarer en glidning i folkepensionistgruppens sammensætning. De, som er født i sidste århundrede, er opdraget til yderste sparsommelighed og har derfor ofte kunnet slå sig tilfredse med pensionsbeløb på snert eksistensminimum. Efterhånden bliver folkepensionisterne imidlertid folk, som har været vænnet til højere levestandard og mennesker, der – som følge af sundhedsvæsenets enorme fremskridt – også har evne til at gå løs på livets glæder på en helt anden pengekrævende måde end dem, der af skrøbeligheder og gebrækkeligheder har været bundet til en seng og en stol.

I den næste snes år vil gruppen af over 66-årige vokse med ca. 6.000 om året. Mens antallet af personer på 67 år og derover i 1985 var 24,8 pct. af de 25-66 årige, bliver det 33,68 pct. i 2025.

For at det stadigt stigende antal folkepensionister fra statskassen kan få udbetalt stadigt stigende månedsbetøb pr. næse, bliver det nødvendigt, at folketingsflertallet – også i handling – bringes til at fatte, at betingelsen ikke alene er god vilje, men også økonomisk evne for statskassen. En godtagelse af Fremskridtspartiets besparelsesforslag vil resultere i muligheden for at genskabe den sunde og stærke danske økonomi, der er forudsætningen for, at vore ældre ikke fortsat skal spises af med utidssvarende pensioner.

Fremskridtspartiet er imidlertid ikke noget alt-eller-intet-parti. Vi vil derfor stemme for alle skridt i retning af en forhøjet folkepension, selv om forhøjelsen ikke har det omfang, som vi helst ser. Afstemningen i Folketinget den 28. maj 1976 (Folketingstidende 1975-76, forhandlingerne spalte 10470) er et af de mange eksempler på, at pensionistkårene var blevet væsentlig forbedret, hvis blot Socialdemokratiet ikke havde stemt nej, men var fulgt med Fremskridtspartiets ja-afstemning til et tredje partis forslag. Tilsvarende vil vi aktivt deltage i kommende beslutninger, der forbedrer folkepensionisternes vilkår. Nærværende lovforslag præciserer vore principielle holdninger.

2. Ved folkepensionsudmålingen *ses aldeles væk fra anden indtægt eller formue*. Altså ganske det samme princip for almindelige mennesker, som stedsde har været gældende for den herskende klasse af politikere og offentligt ansatte. De nuværende beregninger af folkepension er ofte overfølsomme for indkomststigninger. Påtager pensionisten sig et stykke arbejde, bliver han let til nar ved at blive trukket i skat og pensionsnedsættelse i skrigende misforhold til, hvad han tjener på sin indsats.

Dertil kommer ofte tab af boligydelse og hjemmehjælpstilskud og anden offentlig hjælp. Trækket manifesterer sig endda ofte på vilkårlige tidspunkter – måske længe efter, at den ældre har måttet opgave arbejdet. Lovgivningsfinesser og skemauførstæligheder er samfundssydomme, som må bekæmpes overalt. De gør enkeltborgere til skrankepavekastebolde i stedet for, at det offentlige bureaukrater skulle være enkeltborgeres tjener.

Hvad loven ikke skader i kroner, ødelægger de myter, der med uigennemsigtige ordninger som de nuværende uvægerligt vil gro op blandt de mere end 99 pct. af pensionisterne, som ikke helt præcist kan overskue samspillet mellem de mange forskellige regelkomplekser. Myterne forvolder lige så stor utryghed og usikkerhed som selve reglerne.

Den, der forskaffer sig ekstra arbejdsindtægter, gør samfundsmæssig gavn i en tid, hvor Danmarks problem er, at der bestilles alt for lidt her i landet. Samfundet bør derfor opmuntre alle – også pensionister – til at bestille mere og ikke straffe dem for at bidrage til forøgelse af nationalproduktet og dermed for mulighederne for tilbagebetaling af landets gæld og forbedring af velstand og velfærd.

Pensionsafkorting sker nu på grundlag af socialindkomsten. Den er derfor befængt med alle de ulemper, som knytter sig til nævnte omskabning, jf. f.eks. Fremskridt, 15. november 1985, p. 5.

Alle ved, at de gældende regler får mange pensionister til at skjule for myndighederne, at de tjener penge ved siden af. De ulykker, dette forvolder, mindskes ved vedtagelsen af nærværende forslag.

Heller ikke de, der har fuldtidsbeskæftigelse ved siden af folkepensionen, bør rammes. Det er i øvrigt også meget svært at udskille dem. Både fordi mange skifter mellem mindre og mere arbejde, og fordi der er alle afskygninger mellem deltids- og fuldtidsarbejde. (Ifølge Folketingstidende 1977-78, forhandlingerne spalte 5009 skal det dreje sig om knap 25.000 folkepensionister, som har fuldtidsbeskæftigelse).

Ud fra den grundopfattelse, at folkepensionen ikke bør baseres på at skulle dække et eksistensminimum, men derimod være den ret, den enkelte har oparbejdet i forhold til samfundet, ønsker Fremskridtspartiet derfor ophævelse af den den 16. oktober 1982 ved L 6 i folkepensionslovens § 6 vedtagne diskrimination mod 67-69 årige i arbejde.

Den, der for eksempel i 1950'erne har sparet op på bankbog i stedet for at bruge rub og stub, er blevet straffet mere end rigeligt af skat og inflation.

Hvorfor skal der nu på ny sparkes specielt til de såkaldt rige gamle?

Samme pensionsbeløb til alle har også den psykologiske fordel, at den ene pensionist ikke længe misunder sin nabo for i folkepension at få 122 kr. mere, end han selv modtager. Den slags undgås, når alle har 4.600 kr. om måneden og altså ingen mindre end andre. Klarhed og enkelhed er altid en lovgiverdyd. Men i forhold til de 700.000 ældste i befolkningen er det af ganske overordentlig stor vigtighed at blive befriet for gældende pensionstillægsopgørelsesregler. Med deres praktiske usikkerhedsmyriader og juridiske subtilitetsfortolkninger er de en skamplet på dansk lovgivning. Nok har der været kæmpet med problemet i årtier. Alligevel måtte socialministeren så sent som i Folketingstidende 1982-83, forhandlingerne spalte 4260 indrømme, at »en pensionist kan have en ekstraindkomst på 10.000-15.000 kr. om året og få mindre ud af det end den, der overhovedet ingenting har«.

Da samme socialminister var i opposition, var han medforslagsstiller til L 100 af marts 1977 om, at ekstraindtægter ikke på nogen måde skal beskære folkepensionen. Han var her i selskab med bl.a. den nuværende statsminister. Fordi man kommer i regering, behøver man dog ikke være på vild flugt

fra de rigtige tanker, man hidtil har forfægtet som ansvarligt folketingsmedlem.

Til § 1, 2. pkt.

Folkepensionister, der indlægges på plejehjem m.v., betaler i idealsamfundet selv herfor og bevarer til gengæld deres fulde pension. Enhver tanke i så henseende er imidlertid verdensfjern i al fald i de nærmeste årtier. Folkepensionsniveauet skulle være mange gange så højt som nu, hvis plejehjemsbeboere skulle betale den fulde udgift for opholdet. Derfor tvinges vi til at opretholde det hidtidige princip om, at de pågældende får nedsat deres kontantpension, men således, at denne plus naturalpension i form af plejehjemsydelse alt i alt bliver væsentligt større end de 4.600 kr. månedligt, som er den almindelige folkepension.

Ved udformningen af reglerne herom ønsker Fremskridtspartiet, at folkepensionisten modtager sin fulde pension i indlæggelsesmåneden og herudover i de følgende 6 måneder. Visitation til plejehjem modsvarer ikke indlæggelse. Efter 6 måneders periodens ophør udbetales alene de 700 kr. Særforsorgsinstitutioner og fængsler (men ikke sygehuse) ligestilles med plejehjem. Også varetægtsfængsling bør tælle med, idet man ved så lang en frist som 6-7 måneder typisk vil ramme rigtigt ved at sidestille varetægt med straf i denne relation.

For at skabe tryk og sikkerhed hos pensionisten er området således klart og firkantet afgrænset i Fremskridtsforslaget på en måde, der giver rummelig frist til afvikling af egen lejlighed og andre forpligtelser.

Med hensyn til den, der får en del af folkepensionen som plejehjemsophold, har der dannet sig det slangudtryk, at deres kontant-folkepension er »lommepege«. Da dette ord har en vis nedsættende klang, falder partierne over hinanden for at afskaffe denne ordning. Men det er her som på alle andre områder realiteterne og ikke ordvalget, der tæller.

Og realiteten er i orden i det nuværende system.

For 1987 foreslår Fremskridtspartiet månedlig »lommepegeydelse« på 700 kr. Da gennemsnittallet omfattet af ordningen forventes at blive 45.000 pensionister, er fradragsbeløbet foran i de almindelige bemærkninger under 2) opgjort som 45.000 multipliceret med 3.900 kroner månedligt.

Beløbet bliver selvsagt mindre i det omfang, Fremskridtspartiet får gennemført sine forslag om, at de ældre (og de handicappede) kan blive i eget hjem, så længe de selv ønsker det, gennem forbed-

ret hjemmehjælp (også om aftenen og i weekenden), bedre kollektivboliger og »datterløn« til den pårørende, der i hjemmet vil passe en gammel far eller mor (L 183 af 13. februar 1979).

Til § 2, stk. 1, nr. 1

1. En virkelig god anvendelse af skatteyderpenge er at give den, der har puklet årtier, økonomisk mulighed for at nyde nogle gode år, før helbredet begynder at skrante.

Forslag om at nedsætte den almindelige folkepensionsalder fra de nuværende 67 år nyder derfor stor sympati.

Ulykkeligvis har vi hos Fremskridtspartiet ikke noget at have sympatien i.

Det er særdeles beklageligt, at en generel nedsættelse af pensionsalderen er uforsvarlig på nuværende tidspunkt. Dette er ikke Fremskridtspartiets skyld. Det er konsekvensen af den hidtil førte politik med dens store underskud, der viser, at dansk produktion er for lille. Og når vi skal producere mere for at undgå fremtidig gældsætning og for at tilbagebetale med rente og renters rente de 284 milliarder kroner, ville allerede netto skylder udlandet, skal der bestilles mere i Danmark. Derfor er tiden ikke til, at flere aldersklasser får lov til at gå tidligere på pension.

Socialministerens svar på Folketingets socialudvalgs spørgsmål 1 ad L 97 af 5. december 1978 oplyste, at en pensionsaldernedsættelse til 65 år i 1980 ville koste skatteyderne 1,4 milliarder kroner (før skat). Dette beløb er i sig selv ikke afskrækkende. Men for at vi kan blive udlandsgælden kvit, er det nødvendigt at alle, som kan arbejde, også pukler på med at skabe den fornødne produktion. Her har vi den afgørende bremse, der hindrer, at vi kan nedsætte den almindelige pensionsalder.

Den fornødne samfundsøkonomiske baggrund for lavere pensionsalder end 67 år foreligger først, når vor valutastilling over for udlandet kommer op på en reservekapital i form af nettotilgodehavender svarende til ca. 10 pct. af nationalproduktet (det anslås til ca. 630 milliarder kroner for 1986), men burde være en halv gang større og fordelt med langt større vægt på nytteproduktion).

Nedsættelse af pensionsalderen til 62 år for personer med lav indtægt (skønsmæssigt ca. 35.000) blev foreslået af de radikale op til kommunalbestyrelsesvalget i 1973. Socialministeren kommenterede i Folketinget den 24. januar 1973 dette forslag:

»Forslaget er begrundet dels i ønsket om at skaffe arbejdspladser til personer under 62 år og dels i ønsket om at give mulighed for gradvis at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet.

Regeringen ønsker også flere i arbejde, men vi ønsker ikke pensionsalderen sat ned til 62 år som led i en beskæftigelsesforanstaltning. Vi ønsker således ikke pensionsalderen brugt som et konjunkturpolitisk redskab. Nu er regeringen heller ikke så pessimistisk som de radikale med hensyn til arbejdsløsheden. Af bemærkningerne til forslaget fremgår, at det høje ledighedsniveau antages at blive et mangeårigt problem. Jeg har mærket mig, at i hvert fald Venstre heller ikke deler den opfattelse.«

Personer under 67 år, der er uarbejdsdygtige af den ene eller anden grund, skal naturligvis have offentlig hjælp. Denne bistand hører blot ikke under folkepensionslovgivningen. Nærværende lovforslag berører derfor ikke disse personer.

Dette sker ud fra den principielle opfattelse, at folkepension skal være en ret, man opnår ved at komme i en bestemt alder, ikke en ydelse, man skal søge om for at kunne opretholde livet. Da forslagsstillerne er klar over, at der for mange er behov for førtidspensionering eller en hjælp i en kortere eller længere periode inden folkepensionsalderen indtræder, har Fremskridtspartiets finanslovbudgetter taget hensyn til, at det er en nødvendighed med rigelige midler til brug for invalidepensionstildelinger samt tvangsbestemt hjælp af mere eller mindre permanent karakter.

Gældende lovs kriterium er desværre ikke altid, at de pågældende magter at udføre arbejde. Socialdemokratiet fik jo SV-regeringen til at kvittere for de mange valgfondsbidrag, fagbevægelsen gav til Socialdemokratiet, ved at skatteyderne som vederlag er kommet til at betale milliardbeløb til den *efterlønordning*, hvis hovedbetingelse er, at man har betalt fagligt kontingent gennem en årrække. Når der bliver råd til at nedsætte pensionsalderen, skal det ske ens for alle. For eksempel med et år ad gangen. Det er usolidarisk tyveri, når SV-regeringen lod en gruppe få syv års nedsættelse på en gang (fra 67 til 60 år) og så smed de andre ud i den kolde sne, hvor de kan skyde hvide pinde efter at få deres 67 års grænse nedsat.

Et sådant misbrug vendte Fremskridtspartiet sig imod (se nærmere herom bl.a. Fremskridt 1978, nr. 10, side 5).

Efterlønsudgifterne i 1986 anslås til 8,2 milliarder kroner.

Efter Fremskridtspartiets mening skal de, som en gang er gået på efterløn, bevare deres efterløns-

rettigheder fuldt ud også i Fremskridtssamfundet, men loven bør lukke for tilgang af fremtidige efterlønsmodtagere.

2. På linje med skattelovens grundprincip findes det rigtigt ikke at knytte folkepensionsstatus til indfødsret, men til, om man er indlevet i det danske samfund på det tidspunkt, hvor pensioneringen bliver aktuel.

Til § 2, stk. 1, nr. 2

Der henvises til den nordiske konvention af 5. marts 1981 om social tryghed, til EF-forordning nr. 1408 af 1971 og til Danmarks tosidede socialforskningsoverenskomster. Af disse sidste er den ældste traktaten med Schweiz (fra 1954 med ændringer pr. 1. december 1983). I 1976 indgik vi aftale med Tyrkiet, i 1977 med Jugoslavien og i 1982 med Pakistan. Der er færdigforhandlet aftaler med Marokko og Spanien og forestår aftaler med Østrig og Israel. Fremskridtspartiet er imod denne udvikling, se B 133 af 9. juni 1980 om begrænsning af tyrkerdrænet i danske skatteydermidler. Vi besnæres ikke af, at regeringen besmykker dette fandangospil med danske skatteyderes penge med betegnelsen »social eksport« (Folketingstidende 1979-80 (2. samling), forhandlingerne spalte 8678 og 8679).

Til § 2, stk. 2

Folkepensionisten skal trygt kunne påregne, at den engang erhvervede pensionsret ikke under nogen omstændigheder går tabt, så længe han er i live, hverken som følge af straf, flytning til udlandet eller andet.

Statens provenutab herved er af ringe betydning sammenlignet med, at en 100 pct. klar og undtagelsesfri regel er det eneste, som kan hindre bekymringer på dette område. Flytter for eksempel en folkepensionist til De Canariske Øer, vil klimaet her ofte give ham bedre helbredstilstand, og det skal man kun glæde sig over. De danske offentlige kasser undgår tilmed at skulle yde vedkommende varnehjælp og andre ekstrainde ud over folkepensionen.

Når stk. 2 ikke gælder for udlændinge, skyldes det, at Fremskridtspartiet af statsfinansielle grunde og risikoen for, at Danmark virker som en wienerbrødsbutik på en flok hvepse, ikke i den nuværende situation vil være med til at udvide danske skatteyderes forpligtelser udover det absolut uundgåelige for, at vi kan overholde vore internationale forpligtelser.

F.t.l. vedr. folkepension

Til § 3

§ 2 strammer kravene noget (bopælstid m.v.) i forhold til gældende lov. Herefter fører billighed til, at de, der allerede får udbetalt folkepensionsydelser, ikke skal berøves disse. På den anden side vil de pågældende ikke efter 1986 få reguleret stør-

relsen af deres folkepension efter dyrtid, velstandsudvikling eller andet.

§ 3 angår også de tilfælde, hvor personer, der den 31. marts 1987 er omfattet af § 1, 2. pkt., efter hidtil gældende regler har ret til mere end 4.600 kroner månedligt.